

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventuræ Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiæ, Speculum Disciplinæ, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De tribus gradibus charitatis. Cap. XXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

& aliæ virtutes per singulas. Nec inconueniēs est distinctio. Si enim cælestis hierarchie (dicente beato Dionysio) singulæ per ternas differentias distinguuntur; cur non & spirituales virtutum hierarchie eundem ordinem in terris imitentur? præsertim cum cælestis pulchritudinis exemplar ad hoc nobis cælitus allatum est, vt pro viribus studeamus Domino in nobis sanctuarium facere: vt in medio nostri habitare dignetur, secundum exemplar in monte cælesti nobis demonstratum. Vtrum autem qui in primo gradu quasi in infima virtutum hierarchia hic stant, ad infimam in cælo hierarchiam pertineāt: & qui in media ad mediam in cælo; & qui in summa ad summam in cælo hierarchiam pertineant, cum illuc Domino perducente venerimus, agnoscemus. Laboremus tātūm hic fideliter de virtute in virtutem proficere, certi quod nequaquam inferior erit retributio gloriæ, proportionata meritorum mensuræ. Luc. Mensuram bonam & confer-

De cælesti hierarchia. cap. 6.

Exod. 25. 49.

Luc. 6. 38.

De tribus gradibus charitatis.

CAP. XXV.

CHARITATIS Dei primus gradus est, sic diligere concessa & eis vtī, vt tamen illicita deuitē, & amorī Dei nullius rei amorem præponat. sicut illi qui sic ea quæ sunt mundi

Primus gradus.

mundi diligunt, ut tamen in eorum dilectione vel cupiditate peccata mortalia deivent, seruando quae Deus praecipit facere, & cauendo quae Deus prohibet per praecipitum. *Matth.* Si vis ad vitam ingredi, id est, in ingressu vitae consistere, non in progressu altiori, seruanda. Secundus gradus potest esse, cum homo voluntarie pleniori affectu & feruentiori, non solum communia contentus est seruare praecipit, sine quibus non est salus; sed etiam ad omnia quae Dei sunt studiosus est & voluntarius, tam faciendo in se, quam in aliis promouendo & desiderando. Hoc proprium est bonorum religiosorum, qui non solum praecipit Dei, sed consilia ipsius implere, & ipsum specialiter imitando sequi desiderat, omnis iustitiae doctorem Dominum Iesum Christum. Talibus dicit Bernardus: Non est vestrum circa praecipit communia languere, neque hoc solum attendere quid praecipiat Deus, sed quid velit: probantes quae sit voluntas Dei bona & beneplacens & perfecta.] Quantum enim amas Dominum, tantum studiosior eris promouere beneplacitum eius, ubi potes, & honorem, & cauere eius offensam & inhonorationem. *Gregorius:* Nunquam est amor Dei oriosus: operatur enim magna si est; si vero operari renuit, amor non est.] Fidelis autem famulus Dei ea diligentia qua cauet Dominum suum offendere in se per peccatum, ea etiam cauet & dolet eum inhonorari ab aliis per scandalum & malum exemplum: quia in disciplina famulorum redudat in dedecus dominorum. Quis enim famulus fidelis patienter sustineat contemptum domini sui, & iniurias ne dicam promoueat & augeat? Huiusmodi vero Christo Domino non seruiunt, sed suo ventri. Si tu pro velle tuo seruis Domino, ipse

*Mat. 19, 17**Secundus.**Bern. ep. ad fratres de monte Dei, in princip. Rom. 12, 2**Hom. 30. in Evang.**Rom. 16, 18*

ipse te remunerabit pro velle suo. Si autem tu studueris ei seruire pro velle suo, ipse remunerabit te pro omni velle tuo. *Mat. 7. 23* In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, & adicietur vobis non tantum secundum mensuram sed etiam supra: secundum omne desiderium tuum remuneraberis. Tertius gradus est tanto affectu aestuare ad Deum, quod sine ipso quasi viuere non possis, coarctatus desiderio dissoluendi, & esse cum Christo. Talibus est viuere in patientia, vel potius in fastidio, & mors in ardenti desiderio etiam per dura tormenta. Hoc desiderium fecit Andream amplecti crucem: Stephanum orare pro lapidantibus, qui ei cælum patefaciebant, quo anhelabat ingredi: Laurentium deridere carnifices: Vincentium ptouocare tortores: Agatham lætissimè & glorianter ire ad supplicia, quasi ad epulas inuitatam: & cæteros gloriosos martyres gaudere in tribulationibus, & inimicos diligere persequentes: à quibus ad desiderata gaudia velocius adipiscenda promouebantur. Amici sanctorum desiderant eos secum diu retinere hic: inimici autem eorum dolent eos aliquo tempore secum in mundo morari. Et ideo diligendi eis sunt qui optant & promouent eos: vt hoc citius & plenius obtineant quod super omnia diligunt, quo nihil vtilius eis esse potest. Nihil est quod taliū valet estum extinguere desiderij, quàm diu non datur eis copia de fonte vitæ pro libita potari, cuius siti mirabiliter cruciantur. Tribus tamen interim vtunque refocillantur guttris consolationum spiritualium: scilicet internæ suauitatis recreatione, sacramentali corporis Christi perceptione, quod deuotis solet esse singulare solatium pro releuando huius exilij tædio: quia & si non manifestè, tamen verè & salutiferè ipsa

Tertius
charitatis
gradus.
Phil. 1, 23

Tres gaudia
ta consolationis
in hac vita.

ipsum quem amant suscipiunt Dominum Iesum Christum. Item spiritualis fructus multiplicatione, in quo & animarum profectum & Dei honorem sentientes, exilij sui molestias tolerabilius sustinent spe lucrorum Dei. Vnde sponsa dicit adolescentulis: Fulcite me floribus, scilicet nouæ conuersationis bonæ: stipante me malis, id est, proficientibus, ad perfectionem tendentibus: quia amore languedo, desiderio dissolui, & esse cum sponso: vt quàm diu ad hoc differor, saltem cõsoler conuersione peccatorum & profectu bonorum: & ira meum exilium erit mihi tolerabilius, si videro aliis esse fructuosum: vt si tardiùs ad sponsum veniam, tamẽ plures mecum ducam. Sic & Paulus coarctatus inter desiderium dissoluendi, & profectum subditorum, consolabatur se interim ex eorum profectu, de sua dilatione à regno.

Gen. 2, 5

Phil. 1, 23

De dilectione proximi.

CAP. XXVI.

Quomodo proximus diligendus.

1. Ioan. 4, 21.

DILECTIO proximi ex dilectione Dei nascitur: quia propter Deum & in Deo & secundum Deum est proximus diligendus. Propter Deum: quia ipse mandauit. Ioan. Hoc mandatũ habemus à Deo, vt qui diligit Deũ, diligit & fratrem suum. In Deo, id est, ea affectione diligere debet proximum qua Deum, id est, ea forma. Secundum Deum, id est, ad hoc diligere debemus proximum, ad quod nos diligit Deus, id est, ad salutem animæ & profectum in spiritu, hoc est verè & purè & ordinatè diligere. Verè & non fictè, sicut illi qui verbo tantum & lingua diligunt, non opere & veritate. Purè & non ex carnali affectione, non pro vtilitate propria, non ex carnali affectione & c.